

ПРИЛОГ 10: СТАНДАРИ И СМЕРНИЦЕ ДАП ЗА УПРАВЉАЊЕ ФАРМАЦУТСКИМ ОТПАДОМ

МАГ. ФАРМ. СПЕЦ. СЛАВИЦА БОТИЋ

РЕГУЛАТИВА ВЕЗАНА ЗА УПРАВЉАЊЕ ФАРМАЦЕУТСКИМ ОТПАДОМ

- **Закон о управљању отпадом („СЛ.гласник РС“, бр.36/09,88/10,14/16 и 95/18)**
- **Правилник о начину и поступку управљања фармацеутским отпадом („СЛ.гласник РС“, бр.49/2019)**
- **Закон о заштити животне средине („СЛ.гласник РС“, бр.135/04,36/09,72/09,43/11,14/16,76/18,96/18)**

Шта је фармацеутски отпад?

Фармацеутски отпад су **сви лекови, укључујући и примарну амбалажу**, као и прибор коришћен за њихову припрему, а који су постали неупотребљиви због истека рока употребе, неисправности у погледу њиховог прописаног квалитета, проливања, расипања или се не могу користити из других разлога, **као и фармацеутски отпад из промета лекова на мало, израде галенских односно магистралних лекова.**

УПРАВЉАЊЕ ФАРМАЦЕУТСКИМ ОТПАДОМ У АПОТЕЦИ

Управљање фармацеутским отпадом представља скуп мера које обухватају сакупљање, разврставање, паковање, обележавање, привремено складиштење и транспорт фармацеутског отпада насталог у апотеци и отпада преузетог од грађана и предавање овлашћеном оператеру.

ОБАВЕЗЕ АПОТЕКЕ

- Преузимање фармацеутског отпада произведеног од грађана
- Израда Плана управљања отпадом
- Именовати лице одговорно за управљање отпадом
- Вођење посебне евиденције о сопственом фармацеутском отпаду
- Да у пословном простору апотеке обезбеди простор за контејнер за бесплатно сакупљање неупотребљивих лекова од грађана
- Закључивање уговора са овлашћеним оператером
- Вођење евиденције о предаји фармацеутског отпада
- Израда годишњег извештаја о отпаду

ПРЕУЗИМАЊЕ И САКУПЉАЊЕ ФАРМАЦЕУТСКОГ ОТПАДА ОД ГРАЂАНА

- Апотекарска установа и Апотека приватна пракса дужне су да преузму фармацеутски отпад од грађана.
- Фармацеутски отпад се сакупља и на лицу места разврстава на **опасан и неопасан** фармацеутски отпад, односно различите врсте опасног фармацеутског отпада и привремено складишти у одговарајућу амбалажу.

РАЗВРСТАВАЊЕ ОТПАДА

Разврстан фармацевтски отпад, на месту настанка се пакује на следећи начин:

- 1) **Неопасан фармацевтски отпад**- у кесе или контејнере црвене боје
- 2) **Цитотоксични и цитостатски отпад**- у кесе или контејнере љубичасте боје
- 3) **фармацевтски отпад кога чине лекови који садрже психоактивне контролисане супстанце** – у кесе или контејнере црвене боје

ИЗГЛЕД АМБАЛАЖЕ ПО ВРСТИ ОТПАДА

Цитотоксични отпад	Цитотоксични и цитостатски лекови	Љубичасти контејнер или кеса
Фармацеутски отпад	Фармацеутски производи/лекови и контаминирани материјали (унутрашња амбалажа и уређаји који се користе за њихову примену итд.)	Црвени контејнер или кеса

ПАКОВАЊЕ ФАРМАЦЕУТСКОГ ОТПАДА

- Амбалажа мора бити адекватна(облик, боја, безбедност)
- Амбалажа се пуни највише до $\frac{3}{4}$ запремине, после чега се затвара и замени новом
- Једном затворена амбалажа не сме се поново отворати на месту настанка отпада

ПРИВРЕМЕНО СКЛАДИШТЕЊЕ И ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ОТПАДА

- **Правилно упакован и обележен** фармацеутски отпад пре предаје и транспорта, привремено се складишти у посебном, одвојеном простору или просторији, одвојено, на безбедан начин који не нарушава здравље људи и животну средину, у складу са прописима

OPASNOST! FARMACEUTSKI OTPAD	
Mesto nastanka otpada (naziv proizvođača farmaceutskog otpada):	Datum nastanka otpada:
Količina otpada:	
Ime lica koje popunjava nalepnicu:	
Indeksni broj i naziv kategorije otpada prema katalogu otpada definisanim posebnim propisom: 18 01 06 HEMIJSKI I FARMACEUTSKI OTPAD KOJI SADRŽI OPASNE SUPSTANCE	

OPASNOST! CITOTOKSIČNI OTPAD	
Mesto nastanka otpada (naziv proizvođača citotoksičnog otpada):	Datum nastanka otpada:
Količina otpada:	
Ime lica koje popunjava nalepnicu:	
Indeksni broj i naziv kategorije otpada prema katalogu otpada definisanim posebnim propisom: 18 01 08 CITOTOKSIČNI LEKOV I CITOSTATICI	

ТРАНСПОРТ ОТПАДА И ДОКУМЕНТАЦИЈА

- Кретање отпада прати посебан Документ о кретању отпада (Правилник о обрасцу документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање)
- Апотека мора чувати копије докумената о отпреми све док не добије примерак којим се потврђује да је отпад прихваћен
- Апотека чува документ најмање две године
- Апотека саставља годишњи извештај и податке доставља Агенцији за заштиту животне средине

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ФАРМАЦЕУТСКОМ ОТПАДУ

ОБРАЗАЦ ГИО 1

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ОТПАДУ ПРОИЗВОЂАЧА ОТПАДА

Извештај за _____ годину

ПОДАЦИ О ПРЕДУЗЕЋУ	
Порески идентификациони број (ПИБ)	
Матични број предузећа	
Пун назив предузећа	
Адреса	Место
	Шифра места
	Поштански број
	Улица и број
	Телефон
	Телефакс
Е mail	
Општина	
Шифра општине	
Шифра претежне делатности	
ПОДАЦИ О ОДГОВОРНОМ ЛИЦУ	
Име и презиме	
Функција	
Телефон	
ПОДАЦИ О ЛИЦУ ОДГОВОРНОМ ЗА УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ	
Име и презиме	
Функција	
Телефон	
Е mail	

ВРСТЕ И КЛАСИФИКАЦИЈА ОТПАДА			
Место настанка отпада			
Географске координате локације	N		
	EO		
Врста отпада			
Опис отпада			
Назив отпада			
Категорија отпада - Q листа	Q		
Индексни број отпада из Каталога отпада ¹			
Карактер отпада ²	Инертан		
	Неопасан		
	Опасан		
Извештај о испитивању отпада	Број:		
Ознака опасне карактеристике отпада ³	Датум издавања:		
Категорија опасног отпада према пореклу и саставу ⁴		H	
		Y	
Физичко стање отпада ²	Чврста материја – прах		
	Чврста материја – комади		
	Вискозна наста		
	Течна материја		
	Талог		
Компоненте које отпад чини опасним	CAS No.	Хемијски назив	kg опасне материје / kg отпада
КОЛИЧИНЕ ОТПАДА ⁵			
Количина произведеног отпада у извештајној години (t)			
	1.1.		
Стање привременог складишта на дан	31.12.		
Начин одређивања количина отпада ⁶			

-

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!